

BG

BG

BG

ЕВРОПЕЙСКА КОМИСИЯ

Брюксел, 24.6.2010
COM(2010)331 окончателен

2010/0179 (CNS)

Предложение за

ДИРЕКТИВА НА СЪВЕТА

за изменение на Директива 2006/112/ЕО относно общата система на данъка върху добавената стойност по отношение на продължителността на задължението да се прилага минимална стандартна данъчна ставка

(представено от Комисията)

ОБЯСНИТЕЛЕН МЕМОРАНДУМ

1. КОНТЕКСТ НА ПРЕДЛОЖЕНИЕТО

1. В съответствие с член 97, параграф 1 от Директива 2006/112/ЕО от 28 ноември 2006 г. относно общата система на данъка върху добавената стойност¹ (наричана по-долу „Директивата за ДДС“) от 1 януари 2006 г. до 31 декември 2010 г. стандартната данъчна ставка не може да бъде по-малка от 15 %, а съгласно член 97, параграф 2 Съветът взема решение в съответствие с член 93 от Договора относно размера на стандартната ставка на данъка върху добавената стойност (ДДС), приложим след 31 декември 2010 г.
2. Разпоредбата се основава на член 93 от Договора за създаване на Европейската общност (Договора за ЕО). Считано от 1 декември 2009 г., член 93 на Договора за ЕО е заменен с член 113 от Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС). Съгласно член 113 от ДФЕС Съветът, с единодушие, в съответствие със специална законодателна процедура и след консултация с Европейския парламент и с Икономическия и социален комитет, приема разпоредби за хармонизиране на законодателството относно данъците върху оборота в степента, в която такова хармонизиране е необходимо, за да се осигури създаването и функционирането на вътрешния пазар и за да се предотврати нарушаването на конкуренцията.
3. С оглед на изграждането на вътрешния пазар и функционирането му от 1 януари 1993 г. Комисията представи предложения за установяване на окончателна система за хармонизиране на данъчното облагане.
4. Когато обаче стана ясно, че е невъзможно да се приемат предложенията на Комисията преди 1 януари 1993 г., Съветът взе решение да приеме преходна система. Във връзка със ставките за ДДС той прие Директива 92/77/ЕИО².
5. С посочената директива се въвежда система от минимални данъчни ставки. В съответствие с директивата от 1 януари 1993 г. до 31 декември 1996 г. стандартната данъчна ставка не може да бъде по-малка от 15 %. Посочената разпоредба бе удължавана четири пъти и се прилага до 31 декември 2010 г.
6. За да се запази постигнатото равнище на хармонизация на данъчните ставки, Комисията два пъти представи предложения за прилагане на стандартна данъчна ставка в определени граници — минимална данъчна ставка 15 % и максимална данъчна ставка 25 %³. Тези граници са определени въз основа на данъчните ставки, които се прилагат на практика в държавите-членки, където стандартните данъчни ставки винаги са се движели в интервала между 15 % и 25 %.
7. И в двата случая предложенията за приближаване на ставките бяха изменени от Съвета⁴, който прие само принципа за установяване на минимална данъчна ставка, като предложи минимална данъчна ставка 15 % по подобие на системата, въведена с Директивата от 1992 г.

¹ ОВ L 347, 11.12.2006 г., стр. 1.

² ОВ L 316, 31.10.1992 г., стр. 1.

³ СОМ(95) 731 (ОВ С 73, 13.3.1996 г., стр. 22) и СОМ(98) 693 (ОВ С 409, 30.12.1998 г., стр. 13).

⁴ Директива 96/95/ЕО на Съвета от 20 декември 1996 г. (ОВ L 338, 28.12.1996 г., стр. 89) и Директива 1999/49/ЕО на Съвета от 25 май 1999 г. (ОВ L 139, 2.6.1999 г., стр. 27).

8. Тези директиви на Съвета обаче бяха приети с изявление за вписване в протокола от заседанието на Съвета, в което се посочват усилията на държавите-членки да избягват разширяването на интервала от 10 процентни пункта между най-ниската и най-високата прилагана ставка. Това показва постоянната загриженост на държавите-членки относно нарушаването на условията на конкуренцията между държавите с високи и тези с ниски данъчни ставки и възможното влияние върху бюджета на различните размери на ставките на ДДС. В условията на настоящата икономическа криза аргументите в полза на запазването на минимална стандартна данъчна ставка и включването ѝ в Директивата за ДДС са още по-многобройни.
9. Въпреки многократните подобрения на общата система на ДДС, постигнати благодарение на прагматичната многоетапна стратегия за ДДС на Комисията от 2000 г.⁵, осъвременена през 2003 г.⁶, системата на ДДС все още има недостатъци и представлява голяма административна тежест. Това означава, че тя трябва да бъде преразгледана основно. Новите икономически дадености, развитието на технологиите, различните видове измами и т.н. също пораждат нови предизвикателства. Поради това Комисията планира да публикува скоро зелена книга с консултативен характер относно нова стратегия за ДДС. Тя ще даде начало на консултации по въпросите на бъдещото хармонизиране на ДДС. Едва след разглеждане на резултатите от този процес ще може да се вземе целесъобразно решение за размера на стандартните ставки на ДДС в ЕС.
10. Освен това неотдавнашните промени на Директивата за ДДС⁷ дават предимство на облагането в мястото на потреблението, тъй като в този случай се намалява възможността от трансгранични операции, извършвани с цел възползване от по-ниските ставки по ДДС и водещи до нарушаване на условията на конкуренцията. Все още е важно обаче да не се позволи нарастването на разликата между стандартните ставки на ДДС, прилагани от държавите-членки, да доведе до структурни дисбаланси в ЕС и до нарушаване на условията на конкуренцията в някои отрасли. За тази цел в областта на непрякото данъчно облагане — както за акцизите, така и за ДДС, е обща практика да се определят минимални данъчни ставки. Въпреки че не се предлага максимална ставка, може да се очаква, както се случва понастоящем, разликата между стандартните данъчни ставки, прилагани в държавите-членки, да осигури правилното функциониране на вътрешния пазар, като в същото време се отчита възможната необходимост от нови бюджетни средства от данъци върху потреблението.
11. Присъединяването на нови държави-членки на 1 май 2004 г. и на 1 януари 2007 г. не промени положението по отношение на стандартните данъчни ставки. Те все още варират между 15 % и 25 % в 27-те държави-членки. Две държави-членки (Кипър и Люксембург) прилагат ставка 15 %, а три — ставка 25 % (Дания, Унгария и Швеция).
12. Затова при тези обстоятелства изглежда целесъобразно да продължи прилагането на принципа на минималната стандартна ставка на ДДС от 15 % и да се предложи удължаване на срока на сега действащата разпоредба.

⁵ COM(2000) 348 окончателен от 7.6.2000 г.

⁶ COM(2003) 614 окончателен от 20.10.2003 г.

⁷ Директива 2008/8/ЕО на Съвета от 12 февруари 2008 година за изменение на Директива 2006/112/ЕО по отношение на мястото на доставка на услуги (ОВ L 44, 20.2.2008 г., стр. 11).

13. За да се предостави на предприятията необходимата им правна сигурност и да се позволи по-нататъшна оценка на целесъобразния размер на стандартната ставка на ДДС на равнището на ЕС, изглежда целесъобразно да се удължи срока на действие на разпоредбата с още пет години, през който период Комисията ще продължи да обмисля нова стратегия за ДДС и ще преразгледа стандартната ставка на ДДС, която да е подходяща за общо ползване.
14. Тъй като периодът на прилагане на минималната стандартна данъчна ставка по силата на член 97, параграф 1 от Директива 2006/112/ЕО изтича на 31 декември 2010 г., това предложение има за цел да предостави възможност на Съвета да удължи периода на прилагане на тази ставка. Съответно минималната стандартна ставка на ДДС се определя на 15 % за период от пет години, считано от 1 януари 2011 г. до 31 декември 2015 г. Комисията очаква също така Съветът да поднови изявлението за вписване в протокола от заседанието, договорено на по-ранен етап, относно разликата между най-ниските и най-високите ставки, прилагани за един и същ период.

2. РЕЗУЛТАТИ ОТ КОНСУЛТАЦИИТЕ СЪС ЗАИНТЕРЕСОВАНИТЕ СТРАНИ И ОЦЕНКА НА ВЪЗДЕЙСТВИЕТО

Предвид факта, че Комисията не е получила конкретно възражение относно правилата за прилагане на стандартната ставка на ДДС, не се наложи провеждането на консултации и не бяха необходими външни експертни становища.

Целта на съответната мярка е единствено удължаването на срока на временната разпоредба за период от време, през който ще се прилага приложимата понастоящем минимална стандартна ставка на ДДС. С това удължаване на срока просто се запазва сегашното задоволително положение относно стандартната ставка на ДДС. Мярката е от техническо естество и поради това не се налага оценка на въздействието.

3. ПРАВНИ ЕЛЕМЕНТИ НА ПРЕДЛОЖЕНИЕТО

С директивата се изменя Директивата за ДДС. Правна основа на предложението е член 113 от Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС).

• Принцип на субсидиарност

Принципът на субсидиарност се прилага дотолкова, доколкото предложението не попада в изключителната компетентност на Европейския съюз. Целите на предложението не могат да бъдат постигнати в достатъчна степен от държавите-членки поради следните причини:

Европейският съюз вече е установил хармонизирани разпоредби за прилагането на ставки на ДДС с Директивата за ДДС. Тези разпоредби могат да се изменят или допълват единствено с акт на Европейския съюз и законодателствата на държавите-членки не могат да се отклоняват от хармонизираните правила.

Поради това единствено с действия на Европейския съюз могат да се постигнат целите на предложението и да се осигури равно третиране на гражданите на Европейския съюз. Поради това предложението е в съответствие с принципа на субсидиарност.

- **Принцип на пропорционалност**

Предложението съответства на принципа на пропорционалност поради следните причини.

С настоящото предложение се запазва сегашното положение, при което държавите-членки прилагат стандартна ставка на ДДС с минимален размер 15 %.

Предвид факта, че с предложението само се удължава срокът на прилагане на действаща разпоредба, мярката е пропорционална на преследваната цел. Предложението не води до допълнителни финансови разходи за Европейския съюз и до по-голяма финансова тежест за предприятията или за потребителите.

- **Избор на инструменти**

Предложеният инструмент е директива. Друга мярка не би била подходяща, тъй като с предложението се променят разпоредби, отнасящи се до ставки на ДДС, вече предвидени в директива.

4. ОТРАЖЕНИЕ ВЪРХУ БЮДЖЕТА

Предложението няма отражение върху бюджета на Европейския съюз.

5. НЕЗАДЪЛЖИТЕЛНИ ЕЛЕМЕНТИ

Бележки по членовете

Член 1

С член 1 се предлага срокът на приложение на прилаганата понастоящем в държавите-членки минимална стандартна ставка по ДДС, определена на 15 %, да се удължи за периода от 1 януари 2011 г. до 31 декември 2015 г.

Членове 2—4

Тези членове се отнасят до влизането в сила на директивата.

Предложение за

ДИРЕКТИВА НА СЪВЕТА

за изменение на Директива 2006/112/ЕО относно общата система на данъка върху добавената стойност по отношение на продължителността на задължението да се прилага минимална стандартна данъчна ставка

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 113 от него,

като взе предвид предложението на Европейската комисия,

след като предаде проекта на законодателния акт на националните парламенти,

като взе предвид становището на Европейския парламент⁸,

като взе предвид становището на Европейския икономически и социален комитет⁹,

като действа в съответствие със специална законодателна процедура,

като има предвид, че:

- (1) В съответствие с член 97, параграф 1 от Директива 2006/112/ЕО от 28 ноември 2006 г. относно общата система на данъка върху добавената стойност¹⁰ от 1 януари 2006 г. до 31 декември 2010 г. стандартната данъчна ставка не може да бъде по-малка от 15 %.
- (2) Стандартната данъчна ставка на данъка върху добавената стойност (ДДС), която се прилага понастоящем в държавите-членки, комбинирана с механизма на преходната система, гарантира че тази система функционира в приемлива степен. С новите правила за мястото на доставка на услуги, които дават преимущество на облагането в мястото на потреблението, се ограничава още повече възможността за възползване от различията в ставките на ДДС чрез пренасочване на дейности и се намалява възможността за нарушаване на условията на конкуренцията.
- (3) За да не се позволи нарастването на разликите между стандартните данъчни ставки, прилагани от държавите-членки, да доведе до структурни дисбаланси в Европейския съюз и до нарушаване на условията на конкуренцията в някои

⁸ ОВ С [...], [...] г., стр. [...].

⁹ ОВ С [...], [...] г., стр. [...].

¹⁰ ОВ L 347, 11.12.2006 г., стр. 1.

отрасли, обща практика в областта на непрякото данъчно облагане е определянето на минимални данъчни ставки. Все още е необходимо този подход да се прилага и за ДДС.

- (4) В очакване на резултатите от консултациите относно нова стратегия за ДДС, с която се предвижда да се предложат нови разпоредби и съответни равнища на хармонизиране, би било преждевременно да се определи постоянен размер на стандартната данъчна ставка или да се обсъжда промяна в минималния размер на ставката.
- (5) Следователно е целесъобразно да се запази прилаганата понастоящем стандартна данъчна ставка 15 % за нов период, който да е достатъчно дълъг, за да се даде правна сигурност, като в същото време се предостави възможност за по-нататъшен преглед.
- (6) Това не изключва ново преразглеждане на законодателството за ДДС преди 31 декември 2015 г. така, че то да отрази новата стратегия за ДДС.
- (7) Директива 2006/112/ЕО следва да бъде съответно изменена,

ПРИЕ НАСТОЯЩАТА ДИРЕКТИВА:

Член 1

Член 97 от Директива 2006/112/ЕО се заменя със следното:

„Член 97

От 1 януари 2011 г. до 31 декември 2015 г. стандартната данъчна ставка не може да бъде по-малка от 15 %.“

Член 2

Транспониране

1. Държавите-членки въвеждат в сила законовите, подзаконовите и административните разпоредби, необходими, за да се съобразят с настоящата директива, не по-късно от 1 януари 2011 г. Те незабавно съобщават на Комисията текста на тези разпоредби и прилагат таблица на съответствието между разпоредбите и настоящата директива.

Когато държавите-членки приемат тези разпоредби, в тях се съдържа позоваване на настоящата директива или то се извършва при официалното им публикуване. Условието и редът на позоваване се определят от държавите-членки.

2. Държавите-членки съобщават на Комисията текста на основните разпоредби от националното законодателство, които приемат в областта, уредена с настоящата директива.

Член 3

Влизане в сила

Настоящата директива влиза в сила на двадесетия ден след публикуването ѝ в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Член 4

Адресати

Адресати на настоящата директива са държавите-членки.

Съставено в Брюксел на [...] г.

За Съвета
Председател